

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗЛАЗИ НЕДЕЉНО ЈЕДАН ПУТ

Цена за Србију:

ЗА ГОДИНУ 6 дин.
НА ПОЛА ГОДИНЕ 3 „
НА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ . . . 9 „

СРЕДА 2. НОВЕМБРА 1894.

ЦЕНА ЈЕ ОГЛАСИМА 6 ПР. ДИН. ОД ВРСТЕ

ПРЕПЛАТУ ВАЖА СЛАТИ УПУТНИЦОМ НА ОПШТИНСКИ СУД
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ НА УРЕДНИКА

Рукописи не враћају се

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ.

ГРАЂАНИМА БЕОГРАДСКИМ

Познато је свима коликој опасности могу изложени бити грађани и деца њихода од заразеник слугу и слушкиња. С тога суд општине београдске, старајући се вазда о здрављу овдашњих грађана, одредио је једног лекара, који ће сваког дана пре подне у општинској згради бесплатно прегледати дојкиње, слуге и слушкиње и о здрављу њиховом лекарско уверења давати.

Тиме ће се не само имућнији грађани и деца њихова сачувати од многих заразних болести (венерије, сифилиса, шуге, туберкулозе и т. д.) но и слуге и слушкиње ако су болесни на лечење упутити и од даљег пропадања спасавати.

Да би се ова наредба строго вршила, опомиње се сваки који послугу тражи: да никаквог слугу, слушанју или дојкињу не прима, док му лекаусно уверење уз буквицу не поднесе.

Родитељи, који своју децу на занат давати желе треба сами да их на преглед у општину доводе. Ту ће поред уверења и лекарски савет добити, да ли може изабрани

занат каквих рђавих последица детињем здрављу донети.

Кавеције и механџије опомињу се нарочито да своје келнере и осталу послугу редовно у општину на лекарски преглед упућују.

Од суда општине београдске. 6. октобра 1894. год. АБр. 7088.

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ РЕДОВНИ САСТАНАК 15. Октобра 1894 год.

Председавао председник г. Мих М. Богичевић присуствовали: чланови суда, г. г. Мих. П. Живадиновић и Стеван Ивковић од одборника билли: г. г. Љ. Каљевић, Јеротије А. Милivoјевић, Благоје Милошевић, Ст. Јосифовић, Ј. Костадиновић, Ј. Безуха, Ф. Розелт, С. Петровић, Љ. Марковић, М. Марковић, Ст. Новаковић, М. Михајловић, Б. Димитријевић, Г. Миловановић, С. Јовановић, Н. Ђ. Радосављевић, Др. Н. Х. Николић, С. П. Поповић, Ст. Ђ. Јорговић, Н. Д. Стевановић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 8. окт. 1894 и учињена је *допуна*: да изабрато повереништво поред одређене му дужности проучи још, на коме би месту у Савамалском крају било најбоље, да се сагради зграда за основне школе.

II.

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд АБр. 6580 (6239), 6947; 7227, 7333, 7315, 7208, 7271, 7017, 7329, 7330, 7386, 7268, 6662, 7269, 7270, 7313, 7314, 7273, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је *изјавио*:

да је Никола Славковић кочничар доброг владања и непознатог имовног стања; да су доброг владања и доброг имовног стања Мијат Мијушковић кафеџија, Љуб. Остојић пензионар, Миљко Јовановић платнар, Младен Ловадиновић кравар, Глиша Јовановић ковач, Фађејев Голумбовски, бив. чиновник, да је Давид Б. Јосиф трг. доброг владања и средњег имовног стања; да су доброг владања и сиротног имовног стања Јован Бишоф раденик обућарски, Стеван Степановић обућар, Никола Зотић каменорезац, Грујица Дражић контролор, Степан Максић служитељ; да су му непознати: Милева И. Јовановић, Јеврем Величковић кафеџија, и његова жена Милева, Клеопатра Т. Јаковљевић, Данило Марјановић служитељ, Радосав Анђелковић и Коста Јурковић служитељи трамваја, Сима Чујковић кочијаш, и Ђорђе Јовановић кројач.

СРПСКИ УСТАНИЦИ ПРОТИВУ ТУРАКА

У ВЕЗИ

СА НАРОДНИМ СЕОБАМА У ТУЉИНУ

од 1459—1814. год.

ИСТОРИЈСКА РАСПРАВА

У ДВА ДЕЛА

НАПИСАЛИ

Р. АГАТОНОВИЋ И П. М. СПАСИЋ.

(Академијски Савет Вел. Школе наградио првом видовданском наградом општ. београдске).

Мото:

— „Пора нам перестат бит умними чужим умом и славними чужоју славоју“ (Време је да престанемо мудровати туђом намењу, и славити се туђом славом).

Карамзин.

ДРУГИ ДЕО

(НАСТАВАК)

Па најзад обрати се за посредовање чак и Емер. Текелију, те овај лукави човек извуче из тога велике користи, јер се вел. везиру Кара-Мустафи још се више препо

ручи, послав му план Беча, који сними један еврејер из пратње његовог бечког посланства; а од посредовања неби ништа.

Крајем 1682. г. султан изда наредбу, да се војска купи по свој царевини, а за зборно место одреди Једрене. Год. 1683 крајем марта крене се војска из Једрена. Ево како описује тај ратнички поход на запад један од наших писаца: „Никад, па ни за време Сулејмана великог, не бијаше веће помпе, ни сјајнијег поласка, не само одело паше и појединих бораца, него и узде, и седла и друге опреме, — све блисташе златом и драгим камењем. И султан је пратио ову сјајну војску све до Београда. Од времена Дарија Черча (Ксеркса), па до сада не беше богатије и раскошније опреме ратнога похода. — Све паше и вежири водеше харемове своје собом, па и султан повео је собом знатан део свога харема — 300 кадифом и свилом застртих и покривених кола, која вукоше најблиставије окићени коњи, носило је дражње одалиске.“⁽¹⁾ Тако се кретала војска турска, па прега-

жив м шумадинске равнице, устави се 12. маја у Београду, где султан предаде се раскеру Кара-Мустафи стару зелену заставу пророкову, поставив га за врховног команданта, давши му неограничену власт, над свим. Ну да оставимо за часак султана у Београду, а велики везир нек се приближује Рабу и Бечу, обратио пажњу на догађаје у Бечу.

Бечки двор, уплетен на западу с Француском, као што смо видели, чинио је све и свга, само да отклони рат с Турцима. Наду на то није изгубио ни онда, кад је Кара-Мустафа већ прешао преко Дунава. Нај-после, увидевши неизбежност рата, пристаде на мир с Француском, признавши јој за извесно време право над отргнутим земљама, као и над слободним градом царевине Штрасбургом. А за тим Леополд I. потражи савезнике на све стране. За се задобије неке немачке владаре, а главни савезник, коме има да захвали за свој спас, јесте Пољска.

Јован III. Собјески, краљ Пољски, који за свој избор има да захвали фракцији Француској у пољском сабору, под утицајем

(1) Драгашевић Илирско полуострво стр. 225.

III

Председник износи одбору на решење акт министарства унутрашњих дела, којим се тражи да општина ослободи плаћања таксе за потрошену воду обе болнице, опште државну и за душевне болести и хемијску лабораторију или да овим заводима бар по једнајединицу цену даје воду.

По прочитању тога акта АБр. 7284, одбор је одлучио:

да се упита управа водовода, какве би се олакшице могле учинити болницама: опште државној и за душевне болести и хемијској лабораторији, па да се са тим извештајем изнесе овај предмет одбору на решење.

IV.

Председник износи одбору на решење акта управе вар. Београда, којима се тражи, да општина београдска набави подесне локале за притворенике истражног судије и првостепеног суда за вар. Београд, пошто ти притвореници не могу даље остати у згради управе вар. Београда због тескобе, а и пошто је општина београдска обавезна да ове локале набави према закону о местима у Србији и закону о истражним судијама.

По прочитању тих актова АБр. 7251—7250, одбор је решио:

овлашћује се суд општински да потребне зграде за апсане притвореника првостепеног суда и истражног судије набави и о извршеном извести одбор. Трошак за ово има пасти на терет партије буџетом одређене на непредвиђене трошкове до 1. Јануара 1895 год. а од овог дана да се потребна цифра стави у буџету расхода.

V.

На захтев пореског одељења управе вар. Београда а на основу члана 7 зак. о пореским одборима, пошто су из пореског одбора за 1894 год. коцком иступили: Андра Ј. Одавић, Милан Ж. Маринковић, Живко Тодоровић Јован Ђурић, Ђока Ж. Нешић Никола Кики, Ђорђе Петровић, Љуба Јовановић и Риста Петровић, — одбор је решио:

да се порески одбор за 1895 год. састоји из ових лица:

а., и лица из прошлогодишњег пореског одбора: Милована Миленковића, Соломона

Ј. Азријела, Косте В. Недељковића, Мике Банковића, Раденко Драговић, Живана Бу: гарчића, Ђорђа Б. Вељковића, Косте П. Михајловића и Петра Милића, и

б., из лица новоизабраних: Давида Смића трг. Косте Николића апотекара, Спасоја Стефановића трговца, Петра И. Јовановића трг. Јована Ристића баруције, Благоја Милошевића берберина, Танасија Куманудија трг., Думе Деде, кафеције и Милосава Живковић бакалин код три кључа.

VI.

По прочитању протокола лицитације, АБр. 7188, држане за набавку зоби и јечма за исхрану коња и волова општинских возова и АБр. 6952, држане за давање под закуп права продаје цубока у 1895 год. одбор је решио:

да се обе ове лицитације одбију као неповољне по општинске интересе и да се друге распису.

VII

По прочитању протокола лицитације; ГБр. 5682 држане за грађење калдрме и коловоза у Милутиновој улици; ГБр. 5663, за грађење калдрме, и коловоза пред железничком станицом; ГБр. 5533 за грађење калдрме, коловоза и тротоара у Немањиној улици, одбор је решио:

да се све ове три лицитације одбаце као скупе но да се најнижим лицитантима понуди да ове послове граде по предрачунским ценама и то: грађење калдрме и коловоза Милутиновој улици Стојану Анастасијевићу по прописаним погодбама а по предрачунској цени од три динара по квадратном метру; грађење калдрме и коловоза пред железничком станицом Ристи Крстићу по прописаним погодбама и по предрачунским ценама: за кварење старог макадама по тридесет пара од квадр. метра и грађење калдрме по три динара од квадратног метра; грађење калдрме у Немањиној улици Ставри Костићу по прописаним условима а по предрачунској цени како за коловоз тако и за тротоар по три динара од квадратног метра.

II. половини XVIII. ст. Лукава Хабсбурговка Марија Терезија подели са околним грађљивим суселима.

А сад да се вратимо Кара Мустафи. Он је прешав Дунав, све брже и брже наглио својој омиљеној мети — Ђесаревом Бечу, како би привео у дело свој план.⁽¹⁾ Луд

(1) Ево шта о томе вели један историописац тих дана: „Овај план (освојење Беча) по сведошва Каптемира није се ограничио на задобијање једне нове провинције за султана. Кара-Мустафа је хтео, да сам га се оснује нову државу, независно од султана. А он сам хтео је, да узме себи титулу султана од Беча и Немачке. Целокупна убојна снага султана била је у његовим рукама. Ако он се истом постигне жељене усвоје: то је по његовом мишљењу био у стању, да ову војску, а нарочито њене вође, за се задобије поклонима; о раздавањем дарова, да их за своју срећу привеже. Паше и заповедници који су у Угарској понаменитани за његовог ведровања, били су готово зависни од њега, сем Ибрахим-паше будимског. а овај се могао задобити доживотном управом над целом краљевином Угарском.“ (Klapp O. Das Jahr 1683 ets. S. 193.) — Наша народна песма овако описује марш Кара-Мустафин:

Војску води под Беч на Ђесара
А кад дође до студене драве,
Ту је цару мало починуо
Починуо једно осам дана.
Док одмори коње и јунаке
И начини на Драви моставе
Те преведе убојне топове;
Отален се цару подигао
На немачки табор ударио
Сав немачки табор исекао
Па не тражи кара ни шикара
Веће иде Бечу бијеломе.“

своје жене францускиње Марије Казимирове, с почетка је био одан Људевиту XIV. и под утицајем свог шурака радио је у интересу француске, потпомажући потпуно буну Текелијеву. Ну кад аустријски по славик ухвати преписку Људевита XIV. с маџарским незадовољницима, а подбала од своје жене, која је због оца била незаловољна с Људевитом XIV. и бојећи се навале турске на Пољску — пристаде он на одбранбени савез с Аустријом. Овај савез требао је још сабор да одобри. Аустрија и Француска развију живу агитацију, про-сипајући новце немилице, но партија аустријска потпомогнута папом Имоћентијем XI. однесе победу (у очи Ускрса 1683) ма да је француски посланик употребио чак и сребрно посуђе за подмићивање.

Овај савез, као што ћемо видети, донео је управо спас Аустрији, која би — нема сумње — морала пасти под ударцима силнога Кара-Мустафе, да јој у крајњој нужди не притече у помоћ Јован Собјески, чувени краљ пољски и победитељ јаничара код Хоћима. Али стара црна неблагодарност аустријска после не пуног столећа не поштеде ни несрећну отаџбину Собјескога, јер ју у

вик Баденски тактички је одступао пред силном војском турском, иаштећи се, да што боље закљони земље чисто аустријске. Свуда овлада страшна паника, па и Леополдо I., човек слаба карактера у опасности — чиме се сви Хабсбурговићи одликују — место да дели судбу своје престонице, побеже 7 јула из Беча ноћу. То његово страшно бегство учини врло немио утисак на становништво. Посада је било под управом храброг Штаремберга, који са малом посадом, грађанством и ђацима универзитета издржа јуначки толике јурише бесних јаничара. Из Беча побеже Леополдо I. у Ливц. „Ну тек што тамо приспе дође глас, да Татари фрстаре западно више бечке шуме. Због тога изгледаше да задржавање у Ливцу није довољно сигурно. Бегство процуки даље к Пасави. Јака узбуђеност (ми би рекли страх) тако је обузда цара, да је више дана патио од лупања срца.“⁽¹⁾

Неописани страх и ужас овладао је на све стране, сваки је тежио, да се што даље

(1) Klapp O. Das Jahr 1683. ets S. 253. — Овај писац који се иначе ревно труди да Леополдо I. представи у што лепшој боји — за оправдање овога наводи намишљено издајство Валтзга а Зрињског, сина Петра Зрињског

VIII.

По прочитању протокола лицитација ГБр. 5515 и 5516 држаних за насипање и откопавање Немањине улице и за насипање и откопавање рибарске улице, одбор је решио:

да се откопавање и насипање Немањине улице уступи према прописаним погодбама Ђири Тодоровићу за цену и то: за земљане радове и кварене старе калдрме по осамдесет и осам пара од кубног метра и за копање и доношење земље са градског поља по један динар и четрдесет и седам пара од кубног метра;

да се насипање и откопавање рибареке улице уступи према прописаним погодбама Ристи Крстићу по цени и то: за земљане радове и кварење старе калдрме по деведесет и четири и по две динарске по кубном метру; и за откопавање земље са градског поља и доношење у исту улицу по динар и тридесет и девет пара од кубног метра.

IX.

По прочитању протокола лицитације ГБр. 5167 држане за набавку таблице за називе улица и бројеве домова, одбор је одлучио:

да се решавање о овој лицитацији одложи докле грађевинско одељење не набави фабричне цене ових таблица непосредно од појединих фабрика.

X.

На предлог одборника г. Николе Д. Стевановића одбор је одлучио:

да г. г. Микола Д. Стевановић и Коста Петровић, одборници, као одборски повереници саставе правила за одбор по члану 75 а закона о устројству општина и општинских власти и поднесу их одбору на одобрење.

XI.

Одборник г. Љуб. Марковић пита, зашто је суд општински исплатио потпуно саграђену калдрму у споменичкој улици, кад је комисија наша, да треба одбити 302. Председник је изјавио:

да ће идуће седнице поднети извештај о овоме питању.

РЕДОВНИ САСТАНАК

22. октобра 1894. год.

Председавао члан суда г. Мих. П. Живадиновић присуствовао кметовски помоћник г. Д. Димитријевић, од одборника били г. Стев. Д. Поповић, Горчаков Миловановић, Мих. Марковић, Сава Петровић, Јарослав Беауха, Ђорђе Димитријевић, Љуб. Марковић, Јаков Алкалај, Фердинанд Розелт, Мил. Ж. Маринковић, Благоје Милошевић, Стеван Јосифовић, Н. Д. Стевановић, Стеван Ђ. Јорговић, Јеротије А. Миливојевић, Др. Никола Х. Николић, Алекса Стојановић, Михајло Михајловић Дим. Милојевић и Јован Ри тић.

I.

Прочитан је записник одборских одлука седнице држане 15. октобра 1894. год. и примљен је без измена.

II.

Председавајући саопштава одбору да је одборник Стојан Новаковић дао оставку на одборничку дужност пошто је постао председник државног савета и да му је суд општински на основу чл. 59 зак. о устројству општина и општинских власти, решењем својим од 22. окт. 1894. год. Абр. 7603 оставку уважио. Одбор је *решио*: к знању ово решење.

III.

Поводом тим, што је до сада осам одборника дало оставку на одборничку дужност, које су им и уважене, и поводом тим, што има неколико одборника који се још нису заклили на одборничку дужност, те и не долазе у седнице, и напоследку, пошто је један кметовски помоћник разрешен од дужности, јер је под стечајем, одбор је на предлог председавајућег *решио*:

да суд општински позове до сада не-заклете одборнике да заклетву положи и у седнице долазе; што ако не учине у остављеном року, да се сматра, као да су дали оставку на ову дужност; после тога да сазове збор општински те да се изабере како кметовски помоћник тако и онолико одборника, колико је њих оставку дало.

IV.

Председавајући извештава одбор, да је према писму царско-отоманског посланства из Беча Аврам Леон Којео, рођен у Београду, и турски поданик умро у Бечу и да је оставио 2000 дин. да општина београдска од овога новца образује фонд за потпомагање пронаших трговаца

по погодбама у тестаменту означеним. По са-слушању овога одбор је *решио*:

прима се к знању ово саопштење благодаривши дародавцу речима: Бог да му душу прости.

Да суд општински учини даље пита треба ради извршења воље покојникове.

V.

По прочитању акта истражног судије за вар. Београд Абр. 7466, 7449, 7443, 7399, 4404, 7546, 7548, 7551, 7447, 7446, 7557, 7549, 7553, 7445, 7448, 7451, 7550, 7450, 7447, 7554, 7552, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, одбор је *изјавио*:

да су му непознати Арса Мишић келнер, Петар Живановић обућар, Милева Ж. Драгутина Михајловића, ноћ. стражара Сима Симић келнер, Леополд Костоцила, Арса Николић скитница, Даница Ж. Тасе Петровића бив. порезника, Илија Мандић, Радован Димитријевић и Андреја Николић таљигаши, Коста Васић оvd. Перса ж. Миленка Влајковића, Димитрије Мојсиловић таљигаши и његова жена Јованка, Анка Калмар оvd. удова, Ђорђе Ристић кочијаш и Јоца Радосављевић слуга; да су доброг владања и доброг имовног стања Драгутин Мијушковић бравар, Јеврем Марјановић, земљоделац, Милан Дојчиновић земљоделац, Јован Обрадовић приватијер, Михајло Цветковић трговац, Боривој Аргировић чиновник врачарске задруге, Михајло Михајловић чиновник палилулске задруге; да је Богосав Ђукић доброг владања и средњег имовног стања; да су доброг владања и сиротног имовног стања: Младен Станковић обућар и његова жена Катица, Мика Ивановић и Спасоје Васић свирачи; да је Алекса Петровић трг. доброг владања и да је под стечајем; да је Риста Атанацковић непознатог владања и сиротног имовног стања; да су доброг владања и сиротног имовног стања Ђорђе син Андре Јовановића типографа и Владимир син Петра Николића служитеља; да су Љубомир син

Тасе Николића земљорадника и Илија син Ђорђе Николића бакалина доброг владања и непознатог имовног стања.

VI.

Председавајући износи одбору на решење извештај повереништва, изабратог у седници одборској од 20 септ. 1894. год. Гбр. 1073 ради одређивања осе у Балканској улици.

По прочитању тог извештаја Гбр. 5890 одбор је *решио*:

да се оса у Балканској улици повуче онако, како се у овом извештају предлаже.

(СВРШИТЕ СЕ)

СТАТИСТИКА САМРТНОСТИ

у месецу Октобра 1894.

Свега је умрло 81, од којих су 43 мушких, 38 женских.

По вероисповести: православне 73, католичке 6, протестантске —, мојсијевске 2, мухамедовске —.

По месту рођења: 50, из Београда, 9, из Србије, 22 из других држава.

По деловима вароши: 2, из варошког кварта, 10 из теразиског кварта, 5 из самалског кварта, 6, из дорћолеког кварта, 24 из палилулског кварта, 34 из врачарског кварта, — из Топчидера.

По брачном стању: 51 нежењених или неударених, 20 жењених или удатих, 9 удових, — разведених, 1 ванбрачних.

Из статистичког одељења суда општине вар. Београда 28. Октобра 1894. год.

СТАТИСТИЧКИ ЗАПИСИ

У ОПШТИНИ БЕОГРАДСКОЈ

Путнички саобраћај вароши Београда. У времену од 15. Окт. до 16. Октобра 1894 г. допутовало 1036, отпутовало 945, Од којих су:

а.) Пола: мушког 935, женског 106,

бегством склони од криве димишњије неверничке, и не помишљајући на одбрану. А бесни Татари ништили су све пред собом, докле су само могле да допру њихове страшне чете пљачкашке, задавајући страх и ужас на све стране. Јула 14 Кара Мустафа опседне Беч, а 15. истог освану Бечлијама силни шатори, међу којима се највише одликовао чадор в. великог. У почетку је Кара Мустава имао 90.000 људи, па с њима предузе живо нападање. Рат се водио са необичном енергијом и на земљи и — минама — под земљом. Наша народна песма вели:

„Бије Беча на четири стране:
С једне стране јуриш без престанка,
С друге стране на бедем удара,
С треће стране лагум поткопава,
А с четврте кумбарама пали;
Зло га бије, да га Бог убије!“

При бомбардовању Беча убачено је преко 100.000 бомби, али су се одликовале — недејством. Ево како то објашњује млетачки посланик Контарини: „Говори се, да

Капуцинер — инжињер онај који је снимио план Беча по налогу Текелијеву са свим уништио дејство бомби и граната. То се доказује рђавим квалитетом барута, којим су исте напуњене. Мисли се, да је он обузет кајањем, што је проузроковао толиког зла по хришћанство или, од ове стране задобијен, тежио да помогућству умањи зло по хришћанство, у коме је он рођен и одрастао.“

Посада са Штарембергом од 13 000 војника и 7 000 наоружаних грађана јувачки је одбијала све јурише бесних јаничара, и ревносно затривала све оно, што би мине разнеле. Кара Мустафа је и даље наређивао честе јурише и минарао платна градска, војвода Лотриншки потуче Текелију у гор. Угарској, који је као савезник Кара Мустафин учествовао у овом рату, па очистив леву обалу Дунава од противника, имао је слободан пут за везу с Пољском. Четрдесет дана понавља се јуриш из дана у дан; мине небо проламају, а јаничари нису велики успех постигли, и већ почињу да негодују. Штаремберг 27. августа вели „да је опасност тако велика да се хартији не сме поверити.“ Истог дана Кара Мустафа наређује

Текелији, да му дође у помоћ, али се овај лукав човек вешто држао што даље од његове близине. Опсада и даље траје, јуриш (осамнаести) од 4. септембра вођен је с великим огорчењем, но Турци буду одбијени.

Сувише опстра војничка дисциплина већ беше постала Бечлијама несносна, и они помишљаху на предају, што само необична предузимљивост Штајембергова спречи. Кара-Мустафа се надао предаји. „Слепа жудња за златом покренула је вел. везира, да пре задобије место предајом, те да за е дочепа благо, које у њему лежи, које би иначе у општем јуришу пало као пљен његових војника жељних пљачке.“⁽¹⁾ У том очекивању он је предузимао омање јурише, али општи није наређивао. Али топовски пуцњи с Калемберга убрзо учинише крај стрховању Штарембегову од општег јуриша.

При опсади Беча, међу опсађеницима и војводом Лотриншким било је врло опас-

који се раније бунуо против Леополда I. наносећи, да је хтео, да га изда Татарима. За то Ваатазара, који се налазио у пратњи царевог, вежу и пошљу у неки замак у Тиролу, где се с њим угаси чувено племе Зринскога.

(1) Klapp O. Das Jahr 1683. ets S. 251. — По Кантемиру писац вели да је Кара-Мустафа више тежио, него да само за Ахмеда IV. узме варош Беч. Он је намораво, да га узме за столицу своје сопствене новоосновне државе: тим је мање било у интересу његовог честољубља — или у случају ње ове тежње задобити — да у часу заузећа изложи варош опасностима уништења.

б.) Вероисповести: православне 906. неправославне 87, мојсијевске 25, мухамеданске 18, свега 1036.

в.) Постојбина: Србија 760, А.-Угарска 125, Босна и Херцеговина 19, Црна Гора 5, Грчка — Турска 84, Бугарска 21, Румунија 4, Русија 1, Германија 4, Франц. 3, Италија 3, остале државе 4, ван Европе 3.

г., Занимање путника: Тежаци и економи 53, Занатлије 76, Трговци 436, индустријалци 5, шпекуланти и предузимачи 12, Гостионичари 28, Интелигенција (војска) 158, Ђаци 23; радници и помоћници 51, Пиљари и бозације 7, надничари и слуге 53.

Из статистичког одељка општине вароши Београда 27. Октобра 1894. год.

ОПШТИНСКЕ ЛИЦИТАЦИЈЕ

I. На дан 26. Новембра од 3—5 сати по подне, за давање под закуп чипћења пијаца у вароши Београду.

Кауција се полаже у 1000 дин.

II. На дан 10-ог Новембра ове год., држаће се у интендатури дунав. дивизије, јавна устмена лицитација за издавање баракe код бањичког логора у којој ће се продавати ови артикли: боза, салеп, алва, бурек, крофне, ћаје, лепиње, лимунада, чај, кифле, земичке и воће.

Барака ће се издати на 3 године.

Кауција се полаже при лицитацији у 150 динара било у новцу или државним папирима.

Услови по којима ће се издати барака могу се видети у интендантури сваки дан а и на сам дан лицитације. Лицитација почиње реченог дана у 9 сати пре, а закључује се у један сат по подне.

Позивају се они који су вољни узети бараку, да на лицитацију дођу.

Из канцеларије команданта дунавске дивизијске области, 20. Октобра 1894 год. ЕБр. 7039.

РАЗНЕ ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ

I. Димничарство:

- а) За чипћење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0.20 д.
б) За не зидан шпархерд 0.20 д.
в) За узидан 0.40 д.
г) За велики узидан шпархерд у гостионици 0.05 д.
д) За чипћење димњака од два спрата 0.20 д.
ђ) За чипћење простог димњака 0.10 д.
е) За чипћење чункова од 2 и по метра уједно са пећима 0.10 д.
ж) За чипћење чункова од 2 и по метра уједно са више пећи 0.20 д.
з) За паљење димњака (цилиндера) без разлике на спратове 0.75 д.

II. Пражњење помијара и нужника.

- а) Од кубног метра 10 — д.
б) Од акова 0.50 д.

III. Псетарина.

- а) Марка за пашче за годину дана 3 — д.
б) Обнављање изгубљене марке стаје 1 — д.

IV. Гробарина.

- а) Гроб за децу 7 — д.
б) Гроб за одрасле 12 — д.
в) Мала гробница 555.52 д.
г) Велика гробница III. реда 998.39 д.
д) Велика гробница II. реда 1099.39 д.
е) Велика гробница I. реда 1684.57 д.

ТАКСЕ ЗА ИЗНОШЕЊЕ ТУБРЕТА

За квартове: Савамалски, Теразијски, Варошки и Врачарски:

- 1. Од собе и кухиње или мањег дућана са собом 0.25 д.
2. Од две или три собе, са кухињом или већег дућана са магазином 0.70 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале 1.50 д.

За квартове: Дорћолски и Палилулски:

- 1. Од собе и кухиње, или мањег дућана са собом 0.20 д.
2. Од две или три собе са кухињом или већег дућана са магазином 0.60 д.
3. Од четири или више соба са кухињом, од кафане са кухињом, од гостионице са кухињом без штале 1 д. —
Од суда општине београдске 28. Августа 1892 године, АБр. 9449.

ОПШТИНСКЕ ТАКСЕ ЗА МРТВАЧКА КОЛА

- а) Проста кола са 2 коња 10 — д.
б) Кола са анђелима са 2 коња 18 — д.
в) Стаклена кола са 2 коња 24 — д.
г) Стаклена кола са 4 коња 60 — д.

БЕОГРАДСКА ПИЈАЦА

ПРЕМЕРАНО НА БЕОГРАДСКОМ КАНТАРУ Од 22. до 29. Октобра 1894. г.

Table with columns: KILOGRAMA, NAIMENOVANJE, CENA (with sub-columns: NAJVEĆA, NAJMAŃA, дин., пр., дин., пр.). Rows list various goods like wheat, flour, oil, etc., with their respective prices.

но и тешко одржавати везе, јер се ретко ко смео усудити, да прође кроз турски логор. Срби су се у овом случају одликовали. Два Србина буду послани 13. августа у стан војводе Лотриншког, кога доиста и нађу, па се врате 17. августа са одговором у Беч,⁽¹⁾ Један раније послати Србин врати се 31. августа и донесе разне вести за Штаремберга и Капниера и саопшти да је очекивана помоћ близу. Исти је се враћао са једним чиком Турчином, који носаше потребе. Идући с њим, заvara га, одсече му главу, попе се на коња натоварена јечмом и дође под град.⁽²⁾ „Но при свему том јамачно би посада малаксала била, да није Србин Григоријевић кроз турску војску преобучен дошао био у Беч и о доласку Собјесковом известио Штаремберга.⁽¹⁾

Као што смо раније поменули Аустрија је уговорила савез за одбрану с Пољском

и њен краљ са 3000 људи дође у помоћ Бечу. За време опсађивања Беча пошљу Мљечићи Леополду I. 15 000 Ускока (Срба) са далматинске стране⁽¹⁾; а под разним немачким ђенералима бејате више хиљаде Срба, који су ћесаревој војсци, за време опсаде Беча, учинили велике услуге.⁽²⁾ Особито су се одликовали Срби Шајкаши при овом турском нападању на Беч.⁽³⁾

Савезничка војска скупи се 7. септембра у равници код Тунина какву дотле, ни по броју ни по сјајности, Хришћанство од давнашњих времена не беше видело. Рачуна се на 70.000 људи и 168 топова.⁽⁴⁾

(НАСТАВИЊЕ СЕ).

(1) Die freiwillige Theilnahme der Serben und Kroaten an den vier letzten österreichisch-türkischen Kriegen, стр. 9-10
(2) Гласник срп. уч. друштва, књ. 28. стр. 116.
(3) Гласн. срп. уч. друштва књ. 67. стр. LXII.
(4) Klorr O. Das Jahr 1683. ets. S. 294.